Приложение 1

СТРАТЕГИЯ НА ОБЩИНА РАКИТОВО ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ 2012-2020 ГОД.

ДОПЪЛНЕНА И АКТУАЛИЗИРАНА ПРЕЗ 2018 ГОД.

Община Ракитово

Април, 2018

Стратегия на Община Ракитово
за интегриране на ромите 2012-2020 год.,
допълнена и актуализирана през 2018 год.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Насърчаването на интеграцията на всички хора от обществото, особено тези от малцинствата, е основна цел на ЕС. Системите за социално благосъстояние и подкрепа в цяла Европа отразяват общата ценност на социалната кохезия. Социалното включване е процес, който осигурява на изпадналите в риск от бедност и социално изключване да получат възможностите и ресурсите, необходими за пълното им участие в икономическия, социалния и културния живот и да се радват на стандарт на живот и благосъстояние, считани за нормални в обществото, в което те живеят. Този процес им гарантира по-голямо участие в процеса на вземане на решенията, които влияят върху техния живот и по-голям достъп до фундаменталните човешки права. Настоящата Общинска стратегия за социално включване и интеграция на ромите (2012- 2020), наричана Стратегията, е стратегически документ, задаващ насоките за изпълнение на политиката за социална интеграция на ромите в община Ракитово, област Пазарджик, актуализирана и допълнена през 2018 год. Тя отразява визията, приоритетните направления и мерките за развитие на политиката в областта на социално включване и интеграция на ромите в община Ракитово до 2020 г. Стратегията отчита ситуацията на ромската общност в община Ракитово от социално- икономическа и демографска гледна точка, и е съобразена с конкретните й потребности. Стратегията прилага целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход, който се прилага в рамките на по-общата стратегия за борба с бедността и изключването, и не изключва предоставянето на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Следвайки рамката на Европейския съюз за национални ромски стратегии, настоящият документ използва името роми като обобщаващо както за българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за гражданите в сходна ситуация, които околното население определя като такива, независимо от начина на тяхното самоопределяне.

Периодът на действие на Стратегията е до 2020 г. и съвпада с периода на действие на Общинския план за развитие на община Ракитово 2014-2020 г. и с новия програмен период в който ще се изпълняват оперативните програми, финансирани от ЕС, което осигурява допълнителни възможности за неговата пълноценна реализация.

Интеграцията е двупосочен процес и изисква участието както на малцинството, така и мнозинството. Тя не би била възможна, ако мнозинството не желае да приеме малцинствата. Такова желание трябва да бъде естествено и да се демонстрира още от ранна детска възраст. Ето защо младите хора са най-добрият агент на интеграцията, включително и заради енергичността си. Имат естествена потребност да общуват с връстниците си и са по-малко склонни да се дискриминират помежду си Интеграцията не изключва разнообразието. Това означава, че човек, смятащ себе си за интегриран, ще може да се самоопределя въз основа на етническия или националния си произход, без това да създава напрежение или да провокира нетолерантност. Интеграцията е насочена към развитие. Човек от малцинството, който вече се е интегрирал, ще има същите възможности за личностно и професионално развитие, както и човек от мнозинството.

II. НОРМАТИВНА РАМКА

Настоящата Стратегия е разработена в съответствие със следните национални стратегически документи:

- Национална програма за развитие на Република България: България 2020
- Национална програма за реформи 2011 -2015 г. в изпълнение на Стратегия Европа 2020
- Програма "Държавност, развитие, справедливост - икономически и социални приоритети на правителството на Република България"
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г.
- Национална стратегия за демографско развитие на Република България 2006 -2030 г.
- Национален план за действие по "Десетилетието на ромското включване 2005-2015 година"
- Рамкова програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014-2020 г.
- Национална стратегия за детето 2008-2018 г.
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- Стратегия за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система (2013-2020).
- Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства
- Национална програма за подобряване жилищните условия на ромите в Република България за периода 2005-2015 година
- Национален план за действие по заетостта за 2014 г.
- Национален план за действие за период (2015-2020 г.) за изпълнение на Националната стратегия за интегриране на ромите /2012-2020/
- Съвместен меморандум по социално включване и други

Стратегията е разработена за продължаване на последователната, целенасочена и активна политика за интеграция на ромите в община Ракитово, надгражда Общинския план за действие и е съобразена с Областна стратегия на област Пазарджик за интегриране на ромите (2012-2020 г.). Тя е съобразена с политическата рамка на Европейския съюз за защита на правата на човека, за съблюдаване на принципа за гарантиране на равни възможности за всички граждани и недопускане на дискриминация въз основа на различни признаци, включително етнически произход. Стратегията кореспондира с международни стандарти в областта на правата на човека.

III. ПРОБЛЕМИ, ХАРАКТЕРНИ ЗА РОМСКОТО НАСЕЛЕНИЕ В ОБЩИНА РАКИТОВО

Специфични проблеми:

- Затруднена адаптация на децата от ромското население в детската градина и началното училище - което се подкрепя от фактите, че нямат придобити навици относно хигиена, хранене, игра и др. характерни за децата на възраст от 3 до 7 години;
- Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчно владеене на български език - във всички семейства от ромски произход се общува на ромски език, което затруднява децата в усвояване на учебния материал;
- Недостиг на учители, познаващи културата на ромските групи - въпреки това те са подготвени за работа в много етническа среда;
- Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми - 2 на сто от назначените по Оперативна Програма развитие имат диплома за завършено средно образование;
- Бедността като фактор за нередовно посещение и прогресиращо увеличаване броя на отпадналите ученици

Общи стратегически цели:

- Преодоляване на специфичните проблеми, които пречат за развитието на малцинствата в общината;
- Създаване предпоставки за по-успешна социализация на ромите;
- Културното многообразие в общината, превърнато в източник и фактор за взаимно опознаване и духовно развитие на подрастващите и създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство между общностите.
- Подобряване достъпа до заетост
- Подобряване достъпа до образование
- Подобряване достъпа до социални и здравни услуги
- Развитие на местните общности и преодоляване на негативните стереотипи
- Допълнителни занимания със застрашени от отпадане от училище
- Реинтегриране в образователната система
- Осигуряване на подходяща образователна среда
- Подобряване на образователната среда в детски градини и училища
- Кариерно консултиране и професионално ориентиране
- Осигуряване, при необходимост, на психологическа подкрепа
- Подкрепа на ученици
- Насърчаване участието на родителите
- Работа с родителите от етническите малцинства
- Работа с родители без разлика от етническия им произход
- Преодоляване на негативни обществени нагласи
-

IV. ПРИНЦИПИ НА СТРАТЕГИЯТА

- Ценностите и принципите на демократичното общество и по-специално принципът на равенството и недискриминацията, както и международните стандарти в областта на правата на човека, закрилата на децата и защитата на малцинствата са в основата на настоящата стратегия и на всички произтичащи от нея политики и програми;
- Съобразяване със съществуващата национална и международна нормативна база;
- Равнопоставеност при участието на специалисти, занимаващи се с проблеми на етническите малцинства; Експертно ниво на участие;
- Дискусионност при обсъждане на съществуващите проблеми;
- Съобразяване с натрупания опит и с положителните практики на нестопанските организации;
- Активността на самите малцинствени общности - родители, специалисти, ученици, младежи, обществеици е от ключово значение за ценностното осмисляне и за осъществяването на интеграционния процес.
- Отвореност на стратегията за актуализиране и допълване.

V. ВИЗИЯ И ГЛАВНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Интеграцията на ромите и на българските граждани в уязвимо положение, принадлежащи към други етнически групи в община Ракитово, е активен двустранен процес на социално включване, насочен към преодоляване на съществуващите за тях негативни социално - икономически характеристики и последващ просперитет в обществото.

ГЛАВНА СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛ

Създаване на условия за социално включване и равноправно интегриране на ромите в община Ракитово за подобряване качеството на живот при спазване на принципите на равнопоставеност и недискриминация.

Стратегическата цел ще се реализира чрез мерки, насочени към:

- преодоляване на неравенства и гарантиране на ефективно равенство в достъпа до основни социални сфери (образование, заетост и професионална реализация, жилищни и здравни условия, качествени социални услуги, култура);
- постигане на пълноценно участие в икономическия и политическия живот и в изпълнителната власт, както и в гражданските структури;
- преодоляване на негативни стереотипи и предразсъдъци, и утвърждаване на позитивни обществени нагласи към ромската общност

V. ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ И МЕРКИ

ПРИОРИТЕТ 1. ОБРАЗОВАНИЕ.

Специфична Цел 1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на деца и ученици от ромски произход в етнически смесени детски градини и училища.

Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование се отнася до всички български деца и ученици без оглед на тяхната етническа принадлежност. Детската градина и училището следва да продължат да осъществяват трайни мерки за осъществяване на образователната интеграция на децата и учениците и съхранение и развитие на тяхната идентичност.

Мерки:

- Осигуряване на подходяща образователна среда за социално включване;
- Осигуряване на интегрирано образование и обучение;
- Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на ромските родители относно ползите от предучилищното образование;
- Създаване на постоянни общински комисии за обхват и ранна адаптация в системата на задължителното образование и други.

Специфична Цел 2. Подобряване достъпа до образование.

Повишаване качеството на образованието е предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище. Постигането на по-добри резултати от обучението на децата и учениците спомага за преодоляване на евентуални пречки пред развитието им, за придобиване на ключовите компетентности и осигурява възможности за личностна и професионална реализация. Кариерното ориентиране и консултиране подготвя младите хора за информиран избор, за практическата полза от придобитите компетентности. То представя и връзката между по-високото образование и възможността за

по-добра реализация. Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата и учениците от живота в детската градина и училището и ограничаване на преждевременното напускане на училище. Те осмислят свободното време учениците чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца и ученици с идентифицирани потребности от специфична подкрепа, деца и ученици в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.

Мерки:

- Насочване към мерки за интеграция в образователната система на деца и младежи
- Квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултиетническа образователна среда, интеркултурна компетентност у директорите и другите кадри, работещи в сферата на образованието;
- Прилагането на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето и ученика като партньор в образователния процес;
- При необходимост, осигуряване на помощник на учителя и помощник-възпитатели от ромски произход;
- Формиране на нагласи сред ромската общност за учене през целия живот от най-ранна възраст;
- Прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови категории за мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация;
- Организиране на форми за индивидуално наставничество, подпомагащо отделните ученици да преодолеят свързани с ученето специфични трудности, както и трудности в социален или в личен план;
- Прилагане на разнообразни форми и дейности за занимания по интереси и осмисляне на свободното време на децата и учениците;
- Създаване на клубове по интереси; сформиране на групи по свободно избираема подготовка в областта на културата, фолклора и традициите на различните етноси, танцови формации; изкуства; традиционни занаяти;
- Въвеждане на форми на взаимодействие и дейности в детските градини и училищата за изграждане на положителни нагласи към образователната интеграция на ромските деца и други.
- Осигуряване на подходяща образователна среда за включване на учениците от ромски произход от обособените по етнически признак училища, чрез поетапен прием в училища извън ромските квартали /вкл. Транспортирането им при необходимост от ромските квартали/махали в градовете до училище

Специфична Цел 3. Превенция срещу ранното отпадане от училище на деца и ученици от етнически малцинства и учениците търсещи и/или получили международна закрила.

Преждевременното напускане на училище води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България.

Мерки:

- Обхващане, привличане и задържане на всички деца от етнически произход, подлежащи на задължително училищно обучение;
- Осигуряване на безплатни учебници и помагала на всички социално - слаби деца;
- Подпомагане на деца и ученици от социално - слаби семейства;
- Реинтегриране в образователната система на младежи до 18 г., отпаднали от училище;
- Допълнителни занимания със застрашени от отпадане от училище ученици от етнически малцинства и учениците търсещи и/или получили международна закрила;
- Подкрепа на ученици от етническите малцинства за продължаване на образованието в гимназиалния етап и за успешно завършване на средно образование.

Специфична цел 4. Повишаване на качеството на образованието в обособените детски градини и училища в големите ромски квартали в селските региони, в които учат предимно деца и ученици от ромски произход.

Цели се да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието. Повишаването на качеството на образованието се постига чрез приемственост и синхрон между проверените традиции на българската образователна система и предизвикателствата на съвременните иновации и технологии. Управлението на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейности, оценяване и внасяне на подобрения в работата на детската градина.

Мерки:

- Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца в предучилищна възраст, за които българският език не е майчин
- Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за ученици, за които българският език не е майчин
- Планиране и реализиране на мерки за преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на децата и учениците в детските градини и училищата.

Специфична цел 5. Приобщаване и включване на родителите - роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот.

Родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата и младите хора в риск от преждевременно напускане на училище и трябва да бъдат насърчавани чрез изпълнението на следните мерки:

- Популяризиране на добри практики за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за популяризирането на ученето през целия живот;
- Повишаване отговорността на родителите от етническите малцинства за сътрудничество с учителите и училищното ръководство с цел развитието на децата им;
- Включване на родителите при осъществяването на граждански контрол в управлението на образователните институции.

- Съвместни дейности между родители, включително родители на деца от ромски произход за преодоляване на негативни обществени нагласи;
- Работа с родители от етническите малцинства и/или с родители, търсещи или получили международна закрила, които възпрепятстват децата си от редовно посещаване на детска градина или учебни занятия
- Работа с родители, без разлика без разлика от етническия им произход за разясняване ползите от образователната интеграция и приемането на различието.

Специфична цел 6. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата, съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.

Трябва да бъдат насърчавани чрез изпълнението на следните мерки:

- Включване на тези за културата но ромите при разработване на нови учебни програми
- Преодоляване на дискриминационните нагласи към децата и учениците от ромски произход, чрез интеграционни дейности /екскурзии, събития за отбелязване на дати от празничния календар, кампании/;
- Работа с училищни настоятелства и родителски сдружения за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи.

ПРИОДИТЕТ 2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Съществуващите проблеми в здравеопазването в община Ракитово поставят на преден план необходимостта от осигуряване на равни възможности за достъп до здравните услуги на хората, повишаване на качеството на здравните услуги чрез модернизиране на здравната инфраструктура; оборудване на здравните заведения с нова, по-модерна медицинска техника.

Специфична Цел 1. Осигуряване на равен достъп на лицата в неравностойно положение принадлежащи към етническите малцинства.

Мерки:

- Подобряване на здравната инфраструктура - ремонт на здравните служби и медицински кабинети, подновяване на оборудването и обзавеждането им;
- Преодоляване на негативните нагласи спрямо ромската общност в сферата на здравеопазването;
- Създаване на условия за достъп на хората от ромската общност до съществуващите национални програми за превенция и контрол на сърдечносъдови, онкологични заболявания, наркомании, диабет, наследствени заболявания, хранене и други
- Доближаване на практики за първична и специализирана помощ до кварталите населени предимно с ромско население
- Разширяване сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори
- Информиране на лицата от ромската общност за здравно осигурителните им права и задължения и за правата им като пациенти

Специфична Цел 2. Повишаване на равнището на знания, достъп до здравна информация и мотивация сред етническите малцинства относно опазването, поддръжката и укрепването на собственото здраве. Мерки:

- Запознаване на лицата принадлежащи към етническите малцинства със задълженията и правата на пациента;
- Запознавана с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни заболявания;
- Информиране по въпросите и провеждане на кампании и беседи за здравното осигуряване и профилактика на най-често срещаните болести чрез местните медийни представители - радио, телевизия, вестник за вредата от най-разпространени рискови фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене;
- Целево въвеждане на здравното образование в общинските училища, като за целта се използват часовете на класа;
- Периодично провеждане на беседи от здравни специалисти за вредите от най -разпространените рискови фактори-тютюнопушене, употреба на наркотици и заразяване със СПИН и за предимствата на здравословния начин на живот;
- Назначаване на втори здравен медиатор за нуждите на жителите на общината.

Специфична цел 3. Намаляване заболеваемостта и смъртността при лицата, принадлежащи към етническите малцинства. Мерки:

- Повишаване на здравната култура сред малцинствата;
- Провеждане на текущ санитарен и противоепидемиологичен контрол на съответните органи;
- Издаване и разпространявана на брошури и листовки от здравните организации;
- Задължително посещение на профилактични прегледи;
- Провеждане на имунизации срещу често срещани болести

Специфична цел 4. Намаляване на детската смъртност. Мерки:

- Ранна регистрация на бременните, наблюдение по време на бременността и своевременна хоспитализация на родилките
- Консултации с акушер - гинеколог
- Осигуряване възможност за достъп на линейките до домовете на родилките за своевременното им извозване до специализирано лечебно заведение
- Регистрация на новородените и подрастващи деца при общо практикуващ лекар
- Активизиране дейността за издирване на деца без общо практикуващ лекар и разясняване на родителите важността на регистрацията им
- Разясняване на младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане

Специфична цел 5. Намаляване на ранното забременяване в юношеска възраст и родствените бракове. Мерки:

- Провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност

- За опасностите, които крие ранната бременност
- Съвместни действия на отговорните институции, НПО, ромски лидери.
- Прожекции на филми на ученици и млади хора за спецификата на пубертетния период и половото съзряване
- Разработване на модел за превенция на ранните бракове и раждания.

Специфична цел 5. Подобряване на здравната помощ при новородените и децата в предучилищна възраст. Мерки;

- Активизиране дейността на здравните медиатори за издирване на деца без личен лекар и разясняване пред родителите им важността за регистрирането им;
- Провеждане на беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите за децата с цел мотивиране за редовното им прилагане, съгласно НИК.
- Провеждане на имунизации с мобилни екипи в населени места без лични лекари.
- Активно издирване от здравните медиатори на родители, които не са избрали личен лекар. Съдействие за осъществяване на подобен избор с цел провеждане на имунизации.
- Провеждане на беседи и разпространение на информационни материали за хранене и отглеждане на децата.
- Провеждане на профилактични прегледи с мобилни педиатрични кабинети в квартали с преобладаващо ромско население

Специфична цел 6. Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население. Мерки:

- Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителни имунизации по НИК и за ползите му;
- Провеждане на ранна диагностика и скринингови изследвания с мобилни мамографи за превенция на рака на млечната жлеза;
- Провеждане на разяснителни кампании за значението на профилактичните прегледи сред ромското население;
- Анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни родилки.

Специфична цел 7. Превенция и контрол на ХИВ, Туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности. Мерки:

- Дейности по превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции, чрез услуги по анонимно и безплатно консултиране и изследване;
- Дейности по подобряване и контрол на туберкулозата сред ромската общност.

ПРИОРИТЕТ 4. ЗАЕТОСТ

Мерките в приоритет „Заетост" се допълват с мерките в приоритет „Образование" и са насочени към повишаване нивото на умения на работната сила, компетентността и квалификацията на нискоквалифицираните работници, които ще допринесат за намаляване равнището на бедност и повишаване на доходите. Интеграцията на ромите е свързана с решаването на проблема с високия процент на безработица сред тях, основните причини за което са ниското им образователно и квалификационно ниво.

Специфична цел 1. Подобряване на достъпа на ромите да пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях

Мерки:

- Квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с потребностите на пазара на труда;
- Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес;
- Насърчаване участието на ромите в следните направления от политиките за заетост - посредничество за намиране на работа; професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане; мотивационно обучение; включване в стажуване, чиракуване, заетост; насърчаване на самостоятелната заетост и др.;
- Стимулиране наемането на работа на младежи до 29 години от ромски произход;
- Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност;

Специфична цел 2. Насърчаване на заетостта на роми. Мерки:

- Насърчаване на заетостта на роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ;
- Подкрепа за заетост: осигуряване на заетост на приоритетно уязвимите групи на пазара на труда.

Специфична цел 3. Активизиране на продължително безработни и икономически неактивни лица чрез насърчаване на трудовото медиаторство. Мерки:

- Мотивиране за активно поведение на пазара на труда

ПРИОРИТЕТ 6. КУЛТУРА И МЕДИИ.

Мерките в приоритет „Култура и медии" са формулирани в контекста на принципите, на които се основава държавната културна политика за равнопоставеност на творците и културните организации и защитата на културното многообразие. Тя е насочена към разширяване на достъпа до културни ценности, продукти и услуги за подобряване качеството на живот, включително и на ромската общност. Културното многообразие в общината е източник и фактор за взаимно опознаване и духовно развитие на подрастващите, който ще създаде атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство между общностите.

Специфична цел 1. . Развитие на специфичната етно-култура на малцинствата. Мерки:

- Съдействие за провеждане на културно просветни програми и чествания на етническите малцинства;
- Съдействие за публикуване в медиите на материали, показващи бита и културата на малцинствените групи;
- Подпомагане на дейността на читалищата в ромските квартали ;

- Да се стимулира участието на децата и учениците в пресъздаването на традициите и обичаите, за да се изградят у тях нравствените и естетическите ценности

Специфична цел 2. Проучване, съхраняване и разпространение на културата на малцинствата. Мерки:

- Утвърждаване в националния и културен календар на значими културни събития свързани с представянето на етническата култура;
- Документиране чрез аудио-визуални средства изпълнения на ярки дарования в областта на ромското музикално, песенно и танцово изкуство и носители на традиционни умения и занаяти;
- Подпомагане на млади таланти

Специфична цел 3. Подобряване на публичния образ на малцинствата сред обществеността. Мерки:

- Създаване на възможности за разширяване представянето на културата на малцинствата;
- Осигуряване на възможности и подкрепа за увеличаване на изявите на малцинствата.

ПРИОРИТЕТ 3. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Специфична цел 1. Подобряване на физическата и жизнената среда. Решаването на жилищния въпрос е свързано с икономическата стабилност на обществото и на отделното семейство. По-голямата част от ромската общност няма постоянни доходи и икономическа стабилност. Като резултат от силно ограничените финансови възможности и от ниската покупателна способност преобладаващата част от ромските семейства не могат да купят, или наемат отделно жилище. В община Ракитово в голямата си част ромите са отседнали на постоянно място и имат свои жилища. Основния проблем за подобряване на жилищните условия си остава голямата безработица и липса на финансов ресурс.

Мерки:

- Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура - водоснабдяване, канализация, улична мрежа и др.
- Мерки за благоустрояване на прилежащото околно пространство в населените места с преобладаващо ромско население;
- Насърчаване на доброволчески граждански инициативи на ромите за подобряване условията за живот;
- Провеждане на информационни кампании за опазване на чистотата на населите места и повишаване на екологичната култура и други.

ПРИОРИТЕТ 5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ.

Пълноценно участие на ромската общност в обществения живот е свързано с преодоляване на негативните нагласи и предразсъдъци на етническа основа. Необходимо е в да се създадат условия за равни възможности и недопускане на дискриминация. Така ще се постигне укрепване на солидарността и социалната сплотеност на обществото и осигуряване на равен достъп да права, облаги, стоки и услуги. Важен фактор за противодействие на дискриминацията е участието на самите роми при взимане на решения, участието в администрацията и създадените от тях граждански организации.

Специфична цел 1. Гарантиране правата на гражданите и противодействие на проявите на нетолерантност.

Мерки:

- Провеждане на информационни кампании за правата на човека и правата на детето;
- Стимулиране участието на ромската общност в мероприятия, свързани с опазване на обществения ред, опазване на селскостопанската продукция и други;
- Повишаване на квалификацията и уменията на служители за работа в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека;
- Стимулиране изграждането на неправителствени организации за защита правата на ромите;
- Насърчаване на медиите за реализиране на специални програми, с цел повишаване информираността на обществото за живота и добрите практики на общността, за формиране на положителен медиен образ на ромите и други.

VI. ФИНАНСОВО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Целите на Стратегията могат да бъдат постигнати чрез осигуряване на необходимите финансовите средства посредством принципа на съфинансирането на публичните ресурси от национални и европейски източници.

Финансово обезпечаване на изпълнението на Стратегията се осъществява чрез следните основните източници за публично финансиране:

1. Национално финансиране (републикански, общински бюджети, както и финансови ресурси от други източници - публични фондове, бизнес, фондации, асоциации, дарения и други):

- Осигуряване, в рамките на средствата за общините от общата субсидия за делегираните от държавата дейности, на разработването и изпълнението на общински програми, съобразени с приоритетите на политиката за интеграцията на ромите.
- Стимулиране на общините да финансират изпълнението на мерки и инициативи чрез общинските бюджети за сметка на собствени приходи, и в партньорство с НПО.

2. Средства от фондове на ЕС и други международни финансови източници:

- Финансиране на тематични проекти по оперативните програми със средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд.
- Финансиране и съфинансиране на тематични проекти по програми на Европейския съюз, Световна банка, ООН, Съвета на Европа и други, включително и Дунавската стратегия на ЕС.

Изпълнението на настоящата Стратегия е в периода 2014-2020 г., когато ще се изпълняват и новите оперативни програми, финансирани от ЕС. Към настоящия етап на изготвяне на Стратегията е одобрено (с Решение на МС №184 от 02.04.2014 г.) Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. и в процес

на разработване са оперативните програми за периода 2014-2020 г. Споразумението за партньорство 2014-2020 г. е наследникът на Националната стратегическа референтна рамка 2007-2013 г., като обаче освен трите структурни фонда (Кохезионен фонд, Европейски фонд за регионално развитие и Европейски социален фонд) то обхваща и финансирането по линия на Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейски фонд за морско дело и рибарство. Община Ракитово ще използва всички възможни форми и източници на средства за успешното реализиране на настоящата Стратегия.

VII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА - ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ, УЧАСТНИЦИ, ПАРТНЬОРСТВО И КООРДИНАЦИЯ

Водещи при изпълнението на Стратегията са общи основни принципа за включване на ромите, приети от Съвета на Европейския съюз на 08.06.2009 г. и основополагащи в Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г., а именно:

1) Конструктивни, прагматични и недискриминационни политики
2) Междукултурен подход
3) Приобщаване към мнозинството
4) Осъзнаване на измерението за равенството между половете
5) Трансфер на основани на фактите политики
6) Използване на инструменти на ЕС
7) Участие на регионалните и местните власти
8) Участие на гражданското общество
9) Активно участие на ромите

Тези принципи са базата при формулирането, изпълнението, наблюдението и оценката на интеграционните политики за ромите. Те насърчават провеждането на конструктивни, прагматични и недискриминационни политики, подхода на утвърдителните мерки, междукултурния подход, като не изключват прилагането им към други граждани в уязвимо положение, принадлежащи към етнически групи. В периода на действие на Стратегията се предвижда изготвяне на Общински план за действие за изпълнение на Стратегията, за периода 2018-2020г., в които съобразно приоритетите и целите на Стратегията, ще се включват конкретни дейности, инициативи, необходими средства и източници на финансиране. Водещ при изпълнението на Стратегията е Общинския съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси в община Ракитово. Основните му задачи са осъществяване на сътрудничество, координация и консултации между всички заинтересовани страни за реализиране на Стратегията. Необходимо е изграждане на подходящи консултативни и координационни механизми с участието на граждански структури и заинтересовани страни.

НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА

Целта на мониторинга е чрез системно събиране и анализиране на информация, да следи за постигането на измерими резултати от мерките по изпълнението на приоритетите на плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. Оценката на изпълнението на Стратегията за социално включване и интеграция на ромите в община Ракитово (2012⁻2020) се осъществява чрез мониторинг на изпълнението на Общинския план за действие за изпълнение на Стратегията, след приключване на неговото действие (2018-2020 г.). Напредъкът се отчита в мониторингов доклад и не изключва прилагане на други форми за наблюдение и оценка. Докладът се одобрява от Общинския съвет на община Ракитово. Извършител на оценката е Общинския съвет за сътрудничество по етнически и интеграционни въпроси като водеща институция по изпълнението на Стратегията с възможност за определяне на външни организации, подпомагащи извършването на оценката. Критериите за наблюдение на изпълнението на Стратегията предвижда навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при нейната реализация и при необходимост, предприемане на действия за актуализация. Наблюдението и оценката са насочени главно към постигане на устойчивост, ефективност, целесъобразност и законосъобразност при изпълнението на Стратегията. За информационното осигуряване на Стратегията е събрана, анализирана и обобщена информация по различни планови параметри, финансови и статистически индикатори. Използвани са различни данни от НСИ, от официални регистри и доклади на министерства и ведомства и други източници.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Интеграцията на ромите е едно дългосрочно предизвикателство пред българското общество, което изисква мобилизация на всички възможни ресурси, всички институции (на централно, регионално и местно ниво) в партньорство с неправителствените организации за постигането на значим напредък в редица конкретни обществени сфери, и най-вече в областта на заетостта, борбата с бедността, образованието и професионалната квалификация, общественото здравеопазване, жилищната политика, културата и защитата от дискриминация. Община Ракитово отчита спецификата на местната ромска общност и предприема необходимите мерки за интегрирането им в обществото. Общината има дългогодишен опит в процеса на интеграция на ромите, което е предпоставка за успешното реализиране на Стратегията. Ромите активно се включват не само във формирането и реализацията на политиките за интеграция на ромите, но и във всички други местни политики. Предприемат се мерки за преодоляване на неравенства и гарантиране на ефективно равенство в достъпа до основни социални сфери, както и за утвърждаване на позитивни обществени нагласи към ромската общност. Необходимо е усилията да бъдат насочени към изграждане на структури на гражданското общество, които активно да партнират на местната власт в реализирането на Стратегията.